

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS KONTROLE
Ceturtais revīzijas departaments

SKANSTES IELA 50, RĪGA, LV – 1013
tālr. 67017510, 67017505, fakss 67017673, e-pasts: ceturtais@lrvk.gov.lv

Lubānas novada domes
priekšsēdētājam Tālim Saleniekam

Tilta ielā 11, Lubānā, LV-4830

REVĪZIJAS ZIŅOJUMS

Rīgā

20.01.2015.

Nr.2.4.1-14-4/2014

**Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas organizēšanas atbilstība
plānotajiem mērķiem un tiesību aktu prasībām**

Saturs

Revīzijas juridiskais pamatojums	3
Revīzijas mērķis	3
Revīzijas apjoms.....	3
Valsts kontroles revidentu atbildība	5
Revidējamās vienības atbildība	5
Kopsavilkums	5
Pašvaldību iesaistes sadzīves atkritumu apsaimniekošanā īss raksturojums.....	5
Revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi	7
<i>Sadzīves atkritumu tilpuma un svara attiecība.....</i>	<i>7</i>
<i>Lubānas novada pašvaldībā 43% individuālo māju māsaimniecību nav noslēguši sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumus, tādējādi pašvaldībai ir jāizvērtē iespējas veikt papildu pasākumus situācijas uzlabošanai.....</i>	<i>8</i>

Revīzijas juridiskais pamatojums

1. Pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 2.pantu un Valsts kontroles Ceturtā revīzijas departamenta 08.07.2014. revīzijas apakšuzdevumu Nr.2.4.1-14-4/2014, veikta lietderības revīzija par *Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas organizēšanas atbilstību plānotajiem mērķiem un tiesību aktu prasībām.*
2. Revīziju veica vecākais valsts revidents Jānis Salenieks (revīzijas grupas vadītājs), vecākā valsts revidente Kristīne Loča un valsts revidentes Iveta Mansura-Garsija, Olga Loginova un Zane Reizniece.

Revīzijas mērķis

3. Revīzijas mērķis ir pārliecināties, vai sadzīves atkritumu apsaimniekošanas organizēšana atbilst plānotajiem mērķiem un tiesību aktu prasībām.

Revīzijas apjoms

4. Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem.
5. Lai revīzijā iegūtu pietiekamu pārliecību par sadzīves atkritumu apsaimniekošanas organizēšanas atbilstību plānotajiem mērķiem un tiesību aktu prasībām, revīzija tika veikta:
 - 5.1. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, kura koordinē atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna īstenošanu un sagatavo normatīvo aktu projektus atkritumu apsaimniekošanas jomā¹;
 - 5.2. Valsts vides dienestā, kurš atkritumu apsaimniekotājam izsniedz atbilstošas atļaujas darbības veikšanai un periodiski kontrolē to darbību²;
 - 5.3. izvēlētās un revīzijas izlasē iekļautās astoņās pašvaldībās, kuru uzdevums ir organizēt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā³, izvēloties atkritumu apsaimniekotāju, kurš veiks sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu un uzglabāšanu⁴;
 - 5.4. izvēlētos un revīzijas izlasē iekļautos trīs sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojumu sniedzēju uzņēmumos, kuri aprēķina tarifa projektu par sadzīves atkritumu apglabāšanu⁵.
6. Lai pārbaudītu, kā izlasē iekļautās pašvaldības veic uzraudzību pār izvēlētajiem atkritumu apsaimniekotājiem, revīzijas laikā tika iegūta informācija arī no tiem.
7. Revīzijas rezultātā ir sagatavoti 12 revīzijas ziņojumi:
 - 7.1. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (turpmāk – VARAM);
 - 7.2. astoņām pašvaldībām - Aizkraukles novada pašvaldībai, Cesvaines novada pašvaldībai, Jelgavas pilsētas pašvaldībai, Kuldīgas novada pašvaldībai, Lubānas novada pašvaldībai, Neretas novada pašvaldībai, Preiļu novada pašvaldībai un Vārkavas novada pašvaldībai;

¹ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 7.panta pirmās daļas 1.un 2. punkts.

² Atkritumu apsaimniekošanas likuma 12.panta pirmā daļa un 14.panta pirmā daļa.

³ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8.panta pirmās daļas 1.punkts.

⁴ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.panta pirmā daļa.

⁵ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 09.03.2011. lēmuma Nr.1/1 „Sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma tarifa aprēķināšanas metodika” 1.punkts.

- 7.3. trīs atkritumu poligonu apsaimniekotājiem – SIA „Ventspils labiekārtošanas kombināts” (reģ.Nr.41203001052), SIA „Vidusdaugavas SPAAO” (reģ.Nr.55403015551) un SIA „ZAAO” (reģ.Nr.44103015509).
8. Revīzijas mērķis, veicot pārbaudes pašvaldībās, ir pārliecināties, vai pašvaldības:
- 8.1. ir nodrošinājušas, ka atkritumu apsaimniekošanas maksā ir iekļautas tikai pamatotas izmaksas, tajā skaitā vai atkritumu apglabāšanas poligona tarifs un dabas resursu nodoklis tiek piemērots tikai par poligonos apglabāto atkritumu daudzumu, nevis par sašķirotajiem un pārstrādājamajiem atkritumiem;
 - 8.2. nodrošina, ka tiek ievērotas vides aizsardzības prasības (t.sk. atkritumu dalītā savākšana).
9. Revīzijas apjomā tika iekļauti šādi jautājumi:
- 9.1. vai pašvaldības uzrauga, lai atkritumu apsaimniekošanas maksā būtu iekļautas tikai tādas izmaksas, kas nepieciešamas pakalpojuma efektīvai sniegšanai;
 - 9.2. vai pašvaldība, organizējot sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, ir veikusi pasākumus, lai no 2015.gada nodrošinātu dalītas atkritumu savākšanas sistēmas izveidi;
 - 9.3. vai sadzīves atkritumu apsaimniekotājs attiecīgajā pašvaldībā savāktos sadzīves atkritumus nodod apglabāšanai tikai attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona sadzīves atkritumu poligonā.
10. Šis revīzijas ziņojums ir sagatavots Lubānas novada pašvaldībā veikto pārbažu rezultātā.
11. Revīzijā netika pārbaudītas šādas jomas:
- 11.1. VARAM darbības Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna īstenošanā, jo dokuments⁶ ir apstiprināts 2013.gadā un pirmās atskaites par plāna izpildi ir plānots sagatavot tikai līdz 01.07.2016.;
 - 11.2. iepakojuma kā atsevišķa atkritumu veida apsaimniekošana, jo obligātu depozīta sistēmu atkārtoti lietojamam un vienreiz lietojamam dzērienu iepakojumam ir plānots ieviest tikai no 01.01.2015.⁷;
 - 11.3. pašvaldībām piederošo uzņēmumu iesaistes komercdarbībā pamatojums un atbilstība normatīvā akta⁸ prasībām, kā arī iespējamā konkurences deformācija atkritumu apsaimniekošanas jomā, ņemot vērā, ka vēl nav izveidojusies vienvērtīga un konsekventa tiesu prakse jautājumā par *in-house* principa piemērošanu sadzīves atkritumu apsaimniekotāja izvēlē;
 - 11.4. sabiedrisko pakalpojumu regulatora darbības, apstiprinot tarifus par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos⁹;
 - 11.5. sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma maksas aprēķina pareizība daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās saskaņā ar normatīvo aktu¹⁰, ja dzīvokļu īpašnieki nav savstarpēji vienojušies par citu aprēķina kārtību.

⁶ Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020.gadam (apstiprināts ar Ministru kabineta (turpmāk – MK) 21.03.2013. rīkojumu Nr.100).

⁷ Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020.gadam (apstiprināts ar MK 21.03.2013. rīkojumu Nr.100) 20.-21.lp.; koncepcija par depozīta sistēmas piemērošanu dzērienu iepakojumam (apstiprināta ar MK 17.05.2013. rīkojumu Nr.195).

⁸ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.panta pirmā daļa.

⁹ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 40.pants.

¹⁰ MK 09.12.2008. noteikumu Nr.1013 „Kārtība, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu” 17.4.apakšpunkts.

12. Revīzijā tika veikta pašvaldību aptauja par atkritumu apsaimniekošanas maksas noteikšanu konkrētajā pašvaldībā. Atbildes uz anketas jautājumiem iesniedza 97% aptaujāto pašvaldību.
13. Revīzija tika veikta par laika posmu no 01.01.2012. līdz 30.06.2014.
14. Tā kā revidējamais laika posms ietvēra Latvijas Republikas nacionālās valūtas – lata nomaiņu uz eiro, tad revīzijas ziņojumā visas skaitliskās vērtības ir izteiktas eiro, piemērojot valūtas kursu – viens eiro ir 0,702804 lati.

Valsts kontroles revidentu atbildība

15. Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojuma sniegšanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstoši, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem.

Revidējamās vienības atbildība

16. Lubānas novada pašvaldība ir atbildīga par normatīvo aktu ievērošanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

Kopsavilkums

Lubānas novada pašvaldība ar savu faktisko rīcību ir veicinājusi *Atkritumu apsaimniekošanas likuma* prasību ievērošanu, ka iedzīvotājiem ir jāslēdz līgumi par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu, tomēr pašvaldībai ir jāizvērtē iespējas veikt papildu pasākumus, jo, lai arī individuālo māju mājsaimniecību īpatsvars (52%) pašvaldības administratīvajā teritorijā padara atkritumu apsaimniekošanas kontroli komplicētāku, vēl arvien 43% novada individuālo māju mājsaimniecību nav noslēguši atkritumu apsaimniekošanas līgumus, tādējādi pietiekami neierobežojot vides piesārņošanu un, iespējams, līgumus noslēgušie iedzīvotāji ir spiesti apmaksāt atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus arī par līgumus nenslēgušajiem iedzīvotājiem.

17. Lubānas novada pašvaldībai tika ieteikts izvērtēt iespējas veikt papildu pasākumus, lai veicinātu sadzīves atkritumu savākšanas un pārvadāšanas līgumu noslēgšanu ar visiem atkritumu radītājiem pašvaldības teritorijā, tādējādi nodrošinot *Atkritumu apsaimniekošanas likuma*¹¹ prasības ievērošanu.

Pašvaldību iesaistes sadzīves atkritumu apsaimniekošanā īss raksturojums

18. Viens no pašvaldības uzdevumiem ir organizēt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu savā administratīvajā teritorijā atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu¹².
19. Pašvaldība, balstoties uz atkritumu apsaimniekotāja iesniegto maksas aprēķinu¹³, nosaka maksu¹⁴ par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu un izdod saistošos noteikumus, nosakot:
 - 19.1. savas administratīvās teritorijas dalījumu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas zonās;
 - 19.2. prasības atkritumu savākšanai;
 - 19.3. prasības minimālajam sadzīves atkritumu savākšanas biežumam;
 - 19.4. prasības sadzīves atkritumu pārvadāšanai, pārkraušanai un uzglabāšanai;
 - 19.5. kārtību, kādā veicami maksājumi par atkritumu apsaimniekošanu¹⁵.

¹¹ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta pirmās daļas 1.punkts.

¹² Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8.panta pirmās daļas 1.punkts.

¹³ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.panta piektā daļa.

¹⁴ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 39.panta pirmā daļa.

20. Izvēloties atkritumu apsaimniekotāju, pašvaldība izvēlas vienu no šādiem variantiem:

- 20.1. veic publisko iepirkumu vai publiskās un privātās partnerības procedūru¹⁶;
- 20.2. deleģē uzdevumu pašvaldības kapitālsabiedrībai, pamatojoties uz likumā noteikto izņēmumu publiskā iepirkuma procedūras piemērošanai¹⁷.

Pašvaldība ar izvēlēto atkritumu apsaimniekotāju slēdz līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu, tai skaitā dalīto atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu attiecīgajā administratīvajā teritorijā¹⁸.

Savukārt sadzīves atkritumu apsaimniekotājs, kuru izvēlējusies pašvaldība, slēdz līgumu ar pašvaldības administratīvajā teritorijā esošajiem atkritumu radītājiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu¹⁹.

Atkritumu radītājs ir ikviena fiziska persona (iedzīvotājs) vai juridiska persona, kuras darbība rada atkritumus²⁰.

Atkritumu apsaimniekošana Lubānas novada pašvaldībā

21. Lubānas novada domes saistošie noteikumi *Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Lubānas novadā*²¹ nosaka sadzīves atkritumu apsaimniekošanas kārtību Lubānas novadā, lai:

- 21.1. aizsargātu vidi, cilvēku dzīvību un veselību, kā arī personu īpašumu no sadzīves atkritumu ietekmes;
- 21.2. veicinātu atkritumu apsaimniekošanu, atkārtotu izmantošanu un pārstrādi, samazinot apglabājamo atkritumu daudzumu.

22. Maksa par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Lubānas novadā:

- 22.1. līdz 30.11.2013. bija noteikta 15,22 eiro (bez PVN) par vienu kubikmetru atkritumu²²;
- 22.2. no 01.12.2013. līdz 31.12.2013. bija noteikta 14,20 eiro (bez PVN) par vienu kubikmetru atkritumu²³;
- 22.3. no 01.01.2014. ir noteikta 14,53 eiro (bez PVN) par vienu kubikmetru atkritumu²⁴.

23. Atkritumu apsaimniekošanu Lubānas novadā veic SIA „ALBA” (reģ.Nr.44603000098), kura izvēlēta publiskā iepirkuma rezultātā un ar kuru Lubānas novada dome ir noslēgusi līgumus²⁵ par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Lubānas novadā.

¹⁵ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8.panta pirmās daļas 3.punkts.

¹⁶ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.panta pirmā daļa.

¹⁷ Publisko iepirkumu likuma 3.panta pirmās daļas 7.punkts.

¹⁸ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 18.panta pirmā un sestā daļa.

¹⁹ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta trešā daļa.

²⁰ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta sestais punkts.

²¹ Lubānas novada pašvaldības 27.08.2009. saistošo noteikumu Nr.15 „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Lubānas novadā” (apstiprināti ar Lubānas novada domes 27.08.2009, lēmumu, prot. Nr.9, §8) 2.punkts.

²² Lubānas novada pašvaldības 31.03.2011. domes sēdes protokols Nr.4 (11.§).

²³ Lubānas novada pašvaldības 31.10.2013. domes sēdes protokols Nr.15 (3.§).

²⁴ Lubānas novada pašvaldības 27.12.2013. domes sēdes protokols Nr.18 (11.§).

²⁵ Lubānas pilsētas domes un SIA „ALBA” 24.04.2006. sadarbības līgums par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu Lubānas pilsētas teritorijā;

Lubānas novada pašvaldības un SIA „ALBA” 14.10.2013. līgums Nr.5-07.3/126 Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Lubānas novadā.

24. To pašvaldību administratīvajās teritorijās, kuras atrodas attiecīgajā atkritumu apsaimniekošanas reģionā, radītos sadzīves atkritumus apglabā tikai attiecīgā atkritumu apsaimniekošanas reģiona sadzīves atkritumu poligonā²⁶.

Lubānas novadā savāktie sadzīves atkritumi jāapglabā Malienas atkritumu apsaimniekošanas reģiona sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonā „Kaudzītes”²⁷.

Revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi

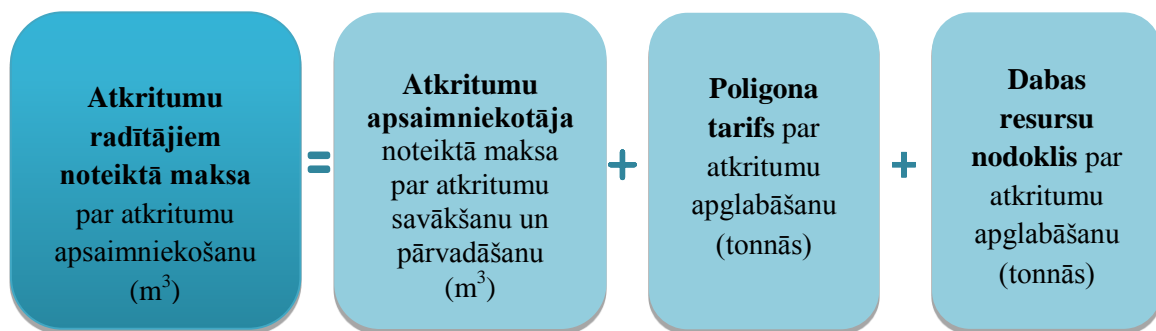
Sadzīves atkritumu tilpuma un svara attiecība

Konstatējumi un secinājumi

25. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksu ar lēmumu nosaka pašvaldība, un to veido²⁸:

- 25.1. atkritumu apsaimniekotāja maksa par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu;
- 25.2. tarifs par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos;
- 25.3. dabas resursu nodoklis par atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos.

Maksas par atkritumu apsaimniekošanu komponentus skatīt 1.attēlā.

1.attēls. *Maksas par atkritumu apsaimniekošanu komponenti*

26. Sadzīves atkritumu apglabāšanas maksa atkritumu poligonos ietver poligona tarifu un dabas resursu nodokli, kuru apmērs tiek noteikts par sadzīves atkritumu svaru jeb par vienas tonnas cieto sadzīves atkritumu apglabāšanu²⁹.

Savukārt atkritumu radītājiem atkritumu apsaimniekošanas maksa tiek noteikta tilpuma mērvienībā, t.i., par vienu kubikmetru sadzīves atkritumu.

27. Lai noteiktu poligona tarifa un dabas resursu nodokļa apmēru par sadzīves atkritumu tilpumu, ir jāveic pārrēķins, nosakot sadzīves atkritumu ietilpību vienā tonnā.
28. Atkritumu daudzumu var noteikt, pamatojoties uz iepriekšējo pieredzi, vai ieteicams piemērot metodikā³⁰ norādīto koeficientu jauktiem nepresētiem sadzīves atkritumiem - 0,2, tādējādi pieņemot, ka viens atkritumu kubikmetrs atbilst 200 kilogramiem atkritumu³¹.

²⁶ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 21.panta pirmā daļa.

²⁷ MK 25.06.2013. noteikumu Nr.337 „Noteikumi par atkritumu apsaimniekošanas reģioniem” 2.punkts; Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.–2020.gadam (apstiprināts ar MK 21.03.2013. rīkojumu Nr.100) 13.lp.

²⁸ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 39.panta pirmā daļa.

²⁹ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 39.panta pirmā daļa un Dabas resursu nodokļa likuma 3.pielikums.

³⁰ Rokasgrāmatas faktoru pielietošanai sadzīves atkritumu uzskaitē, pārejot no tilpuma uz svara vienībām (Latvijas Vides aģentūra, 2002), 6.tabula.

³¹ MK 22.12.2008. noteikumu Nr.1075 „Noteikumi par vides aizsardzības valsts statistikas pārskatu veidlapām” 5.pielikuma 5.punkts.

29. Lubānas novada pašvaldībā iepirkuma rezultātā noteiktais atkritumu apsaimniekotājs ir aprēķinājis sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksu, ņemot vērā uz iepriekšējo pieredzi balstītus koeficientus:
- 29.1. tarifam par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos piemērojot koeficientu 0,14, tādējādi pieņemot, ka viens atkritumu kubikmetrs atbilst 140 kilogramiem atkritumu;
- 29.2. dabas resursu nodoklim par atkritumu apglabāšanu piemērojot koeficientu 0,16, tādējādi pieņemot, ka viens atkritumu kubikmetrs atbilst 160 kilogramiem atkritumu.
30. Revīzijā tika noskaidrots, ka Lubānas novada pašvaldības teritorijā faktiski³² viens sadzīves atkritumu kubikmetrs atbilst aptuveni 140 kilogramiem atkritumu (koeficients – 0,14).
31. Lai arī metodika³³ pieļauj iespēju piemērot koeficientu 0,2, tādējādi pieņemot, ka viens atkritumu kubikmetrs atbilst 200 kilogramiem atkritumu, kas atkritumu apsaimniekošanas maksu palielinātu, atkritumu apsaimniekotājs ir aprēķinājis sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksu, ņemot vērā uz iepriekšējo pieredzi balstītus koeficientus, pieņemot, ka viens atkritumu kubikmetrs atbilst 140 līdz 160 kilogramiem atkritumu³⁴ atkarībā no blīvumu ietekmējošiem faktoriem, kas ir atbalstāmi, jo tas faktiskajai situācijai atbilst precīzāk nekā metodikas koeficients 0,2.

Lubānas novada pašvaldībā 43% individuālo māju māsaimniecību nav noslēguši sadzīves atkritumu apsaimniekošanas līgumus, tādējādi pašvaldībai ir jāizvērtē iespējas veikt papildu pasākumus situācijas uzlabošanai

Konstatējumi un secinājumi

32. *Atkritumu apsaimniekošanas likumā*³⁵ ir noteikts, ka atkritumu apsaimniekošana nedrīkst negatīvi ietekmēt vidi, tai skaitā to piesārņot un piegružot.
33. Tādēļ ikvienai personai³⁶, kuras darbība rada atkritumus, ir jāslēdz līgums par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ar pašvaldības izvēlēto atkritumu apsaimniekotāju³⁷.
34. Noslēgto līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu īpatsvaru ietekmē iedzīvotāju koncentrācija pašvaldības pilsētu un lauku teritorijās. Piemēram, pilsētu teritorijās atrodas daudzdzīvokļu mājās atkritumu apsaimniekošanas līgumus iedzīvotāju vārdā parasti slēdz namu pārvaldnieki. Tādējādi pašvaldībās ar lielāku daudzdzīvokļu māju īpatsvaru kontrole pār atkritumu apsaimniekošanas līgumu noslēgšanu ir vienkāršāka.
35. Revīzijas laikā tika aprēķināts, ka revīzijas izlasē iekļautajās pašvaldībās līgumus ar atkritumu apsaimniekotājiem par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ir noslēguši vidēji 44% individuālo māju māsaimniecību.
36. Informāciju³⁸ par Lubānas novada pašvaldībā esošo māsaimniecību skaitu un līdz 30.06.2014. noslēgtajiem atkritumu apsaimniekošanas līgumiem skatīt 1.tabulā.

³² Salīdzinot izrakstītajos rēķinos norādīto savākto sadzīves atkritumu kubikmetru skaitu ar atkritumu poligonā nodoto sadzīves atkritumu apjomu.

³³ Rokasgrāmatas faktoru pielietošanai sadzīves atkritumu uzskaitē, pārejot no tilpuma uz svara vienībām (Latvijas Vides aģentūra, 2002), 6.tabula.

³⁴ Atkritumu poligona tarifam piemērots koeficients 0,14, savukārt dabas resursu nodoklim – 0,16.

³⁵ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 4.panta otrā daļa.

³⁶ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 1.panta 6.punkts.

³⁷ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta pirmās daļas 1.punkts.

³⁸ Lubānas novada pašvaldības sniegtā informācija 29.09.2014. un 01.10.2014. e-pasta vēstulē.

Mājsaimniecību un līdz 30.06.2014. noslēgto atkritumu apsaimniekošanas līgumu skaits Lubānas novada pašvaldībā

Mājokļi pēc ēku tipa	Mājsaimniecību skaits	Mājsaimniecību īpatsvars, %	Mājsaimniecību skaits, kas noslēgušas atkritumu apsaimniekošanas līgumus	Noslēgto līgumu skaits, %	Nenoslēgto līgumu skaits, %
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3 = 2 / Σ2</i>	<i>4</i>	<i>5 = 4 / 2</i>	<i>6 = 100% - 5</i>
Individuālā māja	609	52	350	57	43
Daudzdzīvokļu māja	556	48	500	90	10
Kopā	1165	100	850	73	27

37. *Likums Par pašvaldībām*³⁹ nosaka, ka pašvaldība kontrolē atkritumu savākšanu un izvešanu savā administratīvajā teritorijā.
38. Revīzijas laikā pašvaldība Valsts kontrolei sniedza informāciju⁴⁰, ka, lai veicinātu iedzīvotāju aktivitāti slēgt līgumus par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu, Lubānas novada pašvaldība:
- 38.1. periodiski saņem informāciju no atkritumu apsaimniekotāja par noslēgtajiem līgumiem ar iedzīvotājiem;
- 38.2. iedzīvotājus, kuri vēl nav noslēguši līgumus, brīdina par nepieciešamību slēgt līgumus;
- 38.3. organizē līgumu slēgšanu pašvaldības telpās.
39. Par sadzīves atkritumu radītāja vai īpašnieka nepiedalīšanos pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu savākšanā var piemērot naudas sodu:
- 39.1. līdz 31.12.2013. – fiziskajām personām no 50 līdz 500 latiem, juridiskajām personām – no 300 līdz 1000 latiem⁴¹;
- 39.2. no 01.01.2014. – fiziskajām personām no 70 līdz 700 eiro, juridiskajām personām – no 430 līdz 1400 eiro⁴².
40. Laika posmā no 01.01.2012. līdz 30.06.2014. Lubānas novada pašvaldība nav konstatējusi normatīvā akta⁴³ pārkāpumus par atkritumu apsaimniekošanas līgumu neslēgšanu⁴⁴.
41. Lubānas novadā 57% individuālo māju mājsaimniecību ir noslēguši atkritumu apsaimniekošanas līgumus, kas kopumā ir virs vidējā rādītāja (44%) no izlasē iekļautajām pašvaldībām.
42. Ņemot vērā individuālo māju mājsaimniecību īpatsvaru (52%) Lubānas novada administratīvajā teritorijā, kas padara atkritumu apsaimniekošanas kontroli komplicētāku, ir secināms, ka Lubānas novada pašvaldība:
- 42.1. ar savu faktisko rīcību ir veicinājusi *Atkritumu apsaimniekošanas likuma*⁴⁵ prasību ievērošanu, ka iedzīvotājiem ir jāslēdz līgumi par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu;

³⁹ Likuma „Par pašvaldībām” 15.panta pirmās daļas 2.punkts.

⁴⁰ Lubānas novada pašvaldības 29.09.2014. e-pasta vēstule un Lubānas novada pašvaldības izpilddirektora sniegtā informācija 23.09.2014. tikšanās laikā ar Valsts kontroles revidentiem.

⁴¹ Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 75.panta otrā daļa (redakcijā, kas spēkā līdz 31.12.2013.).

⁴² Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 75.panta otrā daļa (redakcijā, kas spēkā no 01.01.2014.).

⁴³ Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 75.panta otrā daļa.

⁴⁴ Lubānas novada pašvaldības sniegtā informācija 29.09.2014. e-pasta vēstulē.

⁴⁵ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta pirmās daļas 1.punkts.

42.2.tomēr, tā kā līgumus par atkritumu apsaimniekošanu ir noslēguši 57% individuālo māju mājsaimniecību, Lubānas novada pašvaldībai ir jāizvērtē iespējas veikt papildu pasākumus, lai ierobežotu vides piesārņošanu un mazinātu risku, ka līgumus noslēgušie iedzīvotāji ir spiesti apmaksāt atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus arī par līgumus nenoslēgušajiem iedzīvotājiem.

Ieteikums

43. Lubānas novada pašvaldībai izvērtēt iespējas veikt papildu pasākumus, lai veicinātu sadzīves atkritumu savākšanas un pārvadāšanas līgumu noslēgšanu ar visiem atkritumu radītājiem pašvaldības teritorijā, tādējādi nodrošinot *Atkritumu apsaimniekošanas likuma*⁴⁶ prasības ievērošanu.

Revīzijas grupas vadītājs,
vecākais valsts revidents

Jānis Salenieks

Revīzijas grupa:

vecākā valsts revidente

Kristīne Loča

valsts revidente

Iveta Mansura-Garsija

valsts revidente

Olga Loginova

valsts revidente

Zane Reizniece

⁴⁶ Atkritumu apsaimniekošanas likuma 16.panta pirmās daļas 1.punkts.